

Doğduğumuz Ev ve Aile Kaderimizin Temelidir!

Bu tespiti kendi yaşantımdan kesitler paylaşarak sunacağım.

Küçükken hep anne ve babamın çok kuralcı, sürekli uyarı veren, biraz pasif insanlar olduğunu düşünürdüm.

Babamın bizleri karşısına alarak, evde ve sokakta nasıl davranmamız gerektiğini kendi bilinci ile aktarmaya çalışmasını, özellikle annemin hiç bitmeyen sabır ve istikrarla tembihlerde, telkinlerde bulunmasını ve kendilerine göre bizi terbiye etmeye çalışmalarını pek anlayamazdım. Biraz daha büyüyerek etrafımda gözlem yapabilir hale gelince, ailem ile başka ailelerin farkını anlamaya başlamıştım.

Özellikle bir komşumuzun ailecek yaşantıları dikkatimi çeker sürekli onlarla muhatap olduğumuz için mecburen seyrederdim. Bu aile ile kültür ve sosyo-ekonomik durum açısından çok farklı değildik. Fakat anne ve babalarımızın tutumları oldukça farklıydı.

Benim annem ve babam etrafına duyarlı olan, komşular rahatsız olur diye bizi gürültü yapmamamız için sürekli uyarı veren kimselerdi. Yaşlı bir teyze yolda kalmışsa ona su ve yiyecek ikram eden, komşularla selamı sabahı bilen, güler yüzlü insanlardı. Evimiz ise komşuların rahatça girip çıktığı, evleri kirlenir diye evde oynamasına izin verilmeyen komşu çocuklarının bile gelip rahatça oynadığı, kavganın ve gürültünün çok görülmediği sıcak bir yuva idi.

Fakat karşı komşumuz olan anne ve baba bu değerleri pek önemsemezdi. Evlerine genelde misafir kabul etmez ve sürekli kavgaları eksik olmazdı.

Çocukları da kendileri gibi geçimsiz, asabi, yalancı ve merhametsiz yapıda yetiştmişti. Onlarla her oyun oynamamızda ya canımızı yakarlar ya da eşyalarımıza zarar verirlerdi.

Bir defasında, bizler henüz küçük yaşlardayken birisi bu aileden olan iki çocuk sokakta oyun oynarken tartışmış ve birbirlerine vurmuşlardı. Bu ailenin babası olayı duyar duymaz eline aldığı bir sopayla diğer çocuğun evine baskın yaptı ve çocuğun babasının kafasını vurarak kanatmıştı. Bu saldırganlığını da çocuklarına “bizim kim olduğumuzu bilsinler” diye övünerek anlatmış ve bizler de tüm bunlara şaşkınlık içinde şahit olmuştuk.

Fakat bir başka gün kardeşim ile arkadaşı oyun oynarken kavga etmiş ve bağırma sesleri sokaktan gelince annem de hızla sokağa çıkmıştı. Ben de eyvah kavga büyüyecek diye korkarken; annemin onların yanına varınca başlarını okşadığını, güzelce oynamaları gerektiğini, anlaşılırsa evde yaptığı çörekten ikram edeceğini söylediğini duydum. Kardeşim ve komşu çocuğu hiçbir şey olmamış gibi ellerinde çörekle güzelce oynamaya devam ettiler!

Bu komşumuzun büyük kızı bize oturmaya gelmişti. Geldiğinde ablama yeni alınan terlik hoşuna gittiği için giymiş ve evine giderken de eteğinin altına saklayarak götürmüştü. Annem tüm bu olanları gördüğü halde, çocuktur annesi fark eder gönderir diye beklemişti. Şimdi söylersem koca kız utanır ayıp olur diye terliği geri istememişti. Fakat sonra ne ablamın terliği ne de bir özür geldi. Meğerse diğer çocuklarının da etraftan eşya çalarak getirdiklerinde, annelerinin onlara kızmadığını, hatta kendisinin de gelen eşyaları sevinerek kullandığını üzülerek öğrenmiştim.

Henüz 8-9 yaşlarındayken kardeşlerimle bahçede oyun oynuyordum. Çamurdan pastama mum ve süsleme için yan komşunun ağacından bir parça dal koparmıştım. Bunu gören rahmetli babamın bana ne kadar çok kızdığını halen hatırlıyorum. Bir daha her hangi bir ağaca zarar vermek mi? Başkasının bir şeyini izinsiz almak mı? Vallahi yolda para görsem almam ve almadım da!

Diyeceksiniz ki filmin sonu nasıl bitti? O aileye ne oldu? Ailenin özellikle oğulları büyünce mahalleli başta olmak üzere herkese zarar vermeye başladılar. Sonra iki oğlu da hapse girdi. Biri gasptan, diğeri de hırsızlıktan. Kızları da okumadılar. Vasat bir şekilde hayatlarına devam ediyorlar. Bildiğim kadarıyla halen ailelerinden gelecek maddi yardımlara muhtaçlar maalesef.

Peki ya bize ne oldu? Çok şükür anne ve babamın sevgileri ve fedakarlıkları sayesinde onca fakirliğe ve sorunlara rağmen; vatanına milletine hayırlı bir öğretmen, iki hemşire, iki terzi, bir makine operatörü olarak hayatımıza devam ediyoruz. Hepimiz güzel insanlarla hayatlarımızı birleştirdik, evlendik. Çocuklarımız oldu. Şimdilerde anne ve babamızın bizleri ne kadar güzel yetiştirdiklerini evlatlarımıza anlatarak, tıpkı onlar gibi örnek olmaya çalışıyoruz.

Yüce Allah bütün dostlarımıza hayırlı evlatlar ve komşular nasip eylesin. Sevgili Peygamberinin yoluna sadık olanlar arasına karıştırsın...

Fatma ÖZÇELİK

Sosyolog, Sosyal Hizmet Uzmanı, Karakter ve Değerler Eğitimi Uzmanı

Türkiye Aile Meclisi Yönetim Kurulu Üyesi

Ben Babamı Değil, Kendimi Yıkadım Aslında

Bu hafta sonu nasibim varmış, sevgili Babacığımın saç ve sakallarını tıraş ettim ve banyosunu yaptırdım. Daha önce de birkaç defa tıraş etmişim ama banyosunu yaptırma şerefine ilk defa nail oldum. Bu sefer bana denk geldi. Babacığımın tıraşını ve banyosunu yaptırırken değişik bir duygu ve düşünce yoğunluğu yaşadım. Dimağımda kalanların bir kısmını paylaşmak için yazıyorum.

Berber koltuğuna oturan herkes, imam önündeki meyyit(cenaze) gibi sakın bir teslimiyet içindedir. Sağlıklı insanlar için bu hal, menfaati gereği katlanmak zorunda olduğu, isterse derhal terk edebileceği geçici bir süreçtir. O yüzden müşteri rencide olmaz, berber de gereksiz bir üstünlük psikolojisine girmez. Sevgili Babacığım gibi yaşlı ve hasta durumdakiler için durum çok farklıdır. Tıraş için kıpırdamadan bekleyebilmek dahi zorlu bir iştir. İnci beyazına dönmüş saçlarını makine ile keserken, yorgun ama narin cildini incitmeme gayreti ile birlikte, kandaki oksijen seviyesini düşürmeden hızlıca bitirebilmenin telaşını yaşadım.

Tıraştan hemen sonra kıyafetlerini çıkarmak ve tıpkı bir bebeğin banyo suyunu hazırlar gibi kova içindeki suyun sıcaklığını ayarlamak gerekti. Çünkü duş başlığından gelen sıcak suyun basıncı bile rahatsız ediyor artık. Ne kadar yaşlı ve hasta olursa olsun, suya ilk temasıyla otomatik başlayan abdest hareketleri ne de güzel geldi gözüme. İçimden Rabbime sonsuz şükürler ettim.

Suyla ıslattıktan sonra, sabun ve yumuşak bir lifle erimiş kaslarından arta kalan belli belirsiz tümseklerini, yağsız, kuru ve kemiklerini çevrelemiş derisini nazikçe ovaladım. Kuru bir dala dönen kollarını tutarak güzelce yıkadım. Bir zamanlar benimle birlikte 7 çocuğunu taşıyan, koruyan, beslenmeleri için çalışan ve rızıklarını yuvasına götüren güçlü ve kuvvetli kollardı bunlar!

Babamın şahsında kendi acizliğimi gördüm! Yalan dünyada hepimizin misafir olduğunu, dünya mallarına ise ancak misafir gittiğimiz bir evdeki oyuncaklar kadar sahip olabileceğimizi bir kez daha anladım.

Kıyamet gününe kadar devam eden bir çevrim içindeyiz. Nice insanlar geldi geçti buralardan. Bizler de bir gün ahiret kervanına katılarak dünya molasından çıkacağız. Yol uzun, süreç meşakkatli, aızığımız hazır mı? Hazırladığımızı sandıklarımız yeter mi? Zaman ve enerjimizi, dünyada kalacak çakıl taşları gibi mal ve güç kavgaları için mi yoksa, ahirette de geçerli olacak salih amel senetleri için mi tüketeceğiz?

Bu yaşımda anne ve babamın sağ olmasının dahi büyük bir nimet olduğunun farkında olarak, Yüce Rabbimizden bütün mü'min kullarına sıralı ölümler nasip etmesini niyaz ederim. Anne babasından önce evladını mezara koymak zorunda kalanların sancısı anlatılır veya anlaşılır olmaktan uzak, çok dehşetli bir acı olsa gerek.

Yaşlılık ve hastalık halleri, ahiret yolculuğunun habercisi ve dünyada kalanlar için gidenlerin ayrılışına bir alıştırma ve kabullendirme aracıdır. Her şey Yüce Allah'ın takdirinde olmakla beraber, çok ileri yaş ve ağır hastalıklar içinde ızdırap çeken insanların ölümü, bir kurtuluş ve huzura erme vesilesi olarak görölmeye başlanır. Takdir-i İlahi tecelli ettiğinde yakınları için kabullenmek daha kolay gelir ve elhamdulillah dedirtir.

Evlatları ne kadar yaşlanırsa yaşlansın, ana-babalarının gözünden çocukluk ve mazideki halleri kaybolmaz. Çocuklar da ana-babalarının güçlü ve kudretli zamanlarını unutamazlar. Yaşlı hallerini gördüklerinde buruk bir saygı, şefkat ve merhamet hisleri oluşur. Geçmişte ana-babalarının evlatlarına sahip çıkmalarına neden olan şefkat ve merhamet duyguları, yaşlandıklarında evlatların da ebeveynlerine karşı hizmet ve hürmetlerini geliştirir.

Başlıkta da belirttiğim gibi, ben aslında babamı yıkamadım. Gelecekteki yaşlı, aciz ve muhtaç halimi yıkadım. Nasip olur da o kadar yaşayabilirsem, kendi zayıflığıma ibret ve merhamet duyguları içinde hizmet ettim. O günler geldiğinde, bana da sevgi ve şefkatle muamele edecek evlatlarımla olmasa için fiili dua etmiş oldum. Dünyadan ve dünyalık işlerden sıyrılırken, giderek yaklaşan ahiret gününe dair ümit ve korkularımı daha güçlü yaşadım.

Yukarıdaki resimde, babamın kucağında oturan ortadaki çocuktum. Rabbim nasip etti, ben de çocuklarımı kucağımda büyütebildim. Sevgili babamın bizden sonra torunlarını da kucaklayarak sevme imkanı oldu. Şimdi de bizler babamızı tıpkı bir çocuk gibi kollayarak ve bazen kucaklayarak hizmetini görmeye çalışıyoruz.

Yaşlılarımızın zayıf ve aciz halleri sadece maddi bedenleriyle ilgilidir. Manevi değerleri ve makamları bundan etkilenmez. O yüzden mümkün olduğu kadar yanımızda ve başımızda olmalarını isteriz. Onların heybetleri bedenleriyle ölçülemez. Her fırsatta onları memnun ve mutlu etmeye, tıpkı bir sevap ağacı gibi görerek, Rıza-i İlahinin onlarda tecelli edebildiğine dikkat etmeliyiz.

Rahmet ve bereket nedeni olan anne ve babalarımızın, mümkün olduğu kadar uzun ve sağlıklı bir ömürle başımızın üstünden eksik olmamalarını, cümle mü'min kardeşlerimiz adına Yüce Rabbimizden niyaz ederim. Anne ve babaları ahirete göçmüş olan kardeşlerimize de sabır ve selamet dilerim...

Çocuklarımızı Kim Büyütüyor?

Günümüz ticari uygulamalarında taşeronlaşma konusu iyice oturmaya başladı. Taşeronluk, mal ve hizmetlerin temininde asıl yüklenicinin (taahhüt verenin) işi alt yüklenicilere yaptırmasıdır diyebiliriz. Taşeron kullanımı, özellikle düşük maliyet ve yüksek verimlilik için tercih ediliyor. İyi kontrol edilmediğinde de önce kalite sorunu ortaya çıkıyor.

Aile kurumunun temel ürünü çocuktur. Çocukların sağlıklı ve huzurlu bir ortamda yetişmelerini sağlamak ana-babaların ortak sorumluluğudur. Modern hayatın bir sonucu olarak, çocukların bakımı ve terbiyesinde de taşeronlaşmayı yaşadığımız bir zamandayız. Üstelik kalitenin yüksek olduğunu da iddia edemiyoruz.

Nüfusumuzun %75'den fazlası kentsel bölgelerde yaşıyor. Kent hayatının bir sonucu da geniş aile yapısının terk edilmesidir. Geniş aile yapısında, kuşaklar arasında aktarılabilen ortak kültür ve gelenekler güçlüdür. Çekirdek aile yapısında ise, kendileri de hayata tutunma ve kökleşme çabasında olan yalnız ana-babalar yer alır. Bunların da çocuklarına aile kültür ve geleneklerini aktarabilme potansiyel ve imkânları oldukça kısıtlıdır. İşte bu noktada taşeron ana-babalık kurumları güçlü şekilde devreye girer.

Taşeron ana-baba kullanımı, ailenin ekonomik yapısı, eğitimi, inanç durumu ve annenin çalışması gibi faktörlere göre değişir. En çok kullanılan ve tercih edilen taşeron "Televizyon"dur. Özellikle küçük çocukların öğrenmesi gereken ilk kavramları, tüketim ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını

genelde TV belirler. Çocuklarını şiddet ve diğer sakıncalı bilgilerden korumak isteyen görece hassas veliler genelde TRT Çocuk gibi kontrollü taşeronları tercih eder. Kayu ve Pepe gibi çizgi kahramanlar oldukça revaçtadır. Ne izlerse izlesin, yeter ki sessizce otursun diyecek kadar umarsız veliler ise TV'nin hoyrat kanallarında şiddet, cinsellik, çılgınca tüketim gibi bütün kötülüklere karşı çocuklarını savunmasız bırakırlar.

Anaokulu yaşlarında ise bizzat Devlet zorunlu taşeron olur. Henüz 5 yaşlarından itibaren çocuğun üzerinde kalıcı ve etkili biçimlendirmeye başlar. Devletin taşeronluğu kendi doğal sorunları ve sıkıntılarının yanında, yurt çapında ve hatta aynı okulda bile tutarlı olmayan kalite sonuçlarıyla birlikte gelir. Bölgeler arası kronik sorunların yanı sıra, devlet adına iş görenlerin yapısından kaynaklanan farklılıklar söz konusudur. Devlet, esasında ana babanın taşeronu ve yardımcısı rolünde iken, kendi gündemine odaklandığından, ana babanın çocuk üzerindeki iradesini zayıflatıcı ve hatta ana babaya karşı tavırlı bir etkiye de neden olabilir. Devlet tarafından dayatılan tek tipçi programlar nedeniyle, farklı kalan ana babaya karşı olumsuz yaklaşımlarda gelişebilir. Devletin temel endişesi, bireyi değil devleti korumak üzerine olduğu için, bireysel farklılıklar bir tehdit olarak algılanır. Çok şükür, bu yanlış algının değişmeye başladığı ve demokratik anayasaya olan talebin yükseldiği günleri yaşamaya başladık.

İlk dini bilgileri ve ibadet eğitimlerini çocuklarımıza biz veremiyoruz. Çünkü ya zamanımız yok, ya da yeterli bilgimiz. Bu konuda Cami Hocaları, Kur'an Kursları ve okullardan (Kur'an ve Siyer derslerine sebep olanlardan Allah razı olsun) faydalaniyoruz. Cinsel eğitimi de internet hallediyor zaten. Hem de en vahşi şekilde! Sizde farkındasınızdır; özellikle yabancı film ve dizilerin hemen hepsinde standart olarak içki, uyuşturucu, zina (bazen ensest nitelikte) ve homoseksüel ilişkiler özendirecek şekilde yer alıyor. Yerli film ve dizilerimizin de aşağı kaldığını söyleyemeyiz.

Bizler ana baba olarak çocuklarımıza iyiliği, dayanışmayı, merhamet göstermeyi ve alçak gönüllüğü söylüyor da olsak etkisi cılız kalıyor. Çünkü en etkili taşeronlarımız bencilliği, insanı aldatmayı, adam harcamayı, yalanı ve ahlaksızlığı pompalıyor. Çıkar için kırk takla atılan yarışmalara özendiriyor, amaca ulaşmak için her şeyi mubah gösteriyor. Kendi emellerine ulaşabilmek için ana babanın çocuk üzerindeki otoritesini özellikle kırmaya çalışıyor.

Modern ve özgürlükçü eğitim adına çocukların aile terbiyesinden uzak veya eksik yetiştirilmesi önemli bir sıkıntıdır. Ana baba otoritesini ve terbiyesini doğru almayan çocuklar bu yanlışın bedelini ya kendileri ödüyor ya da topluma ödetiyor. Çocuklar, özgürlüğünde sınırları olduğunu, dünyanın kendileri etrafında dönmediğini önce ana babalarından öğrenmeli. Toplumsal kurallardan önce, ailenin meşru kurallarına uyabilen nesiller yetişmeli. Bu nedenle, zorunlu veya isteğe bağlı olarak tutulan taşeronların ana-baba otoritesine saygıyı yücelten, yıkıcı değil yapıcı, bozucu değil tamamlayıcı nitelikte hizmet vermesi gerekir. Ana-babaların önemli bir görevi de kötü niyetli taşeronları tespit edip evlatlarından uzak tutmaktır. Taşerona mecbur olabiliriz ama onları denetlemekten uzak duramayız. İtimat ise kontrole mani değildir.